

การประเมินผลและถอดบทเรียนโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

The Estimation and the Lesson Learned Visualizing of the Professional Learning Community Project (PLC Project) in Order to Increase the Active Learning Skills of the Students of Tessaban 5 School (Kradatthaianucroc)

Received 16 January 2021

Revised 20 January 2021

Accepted 27 January 2021

สันติ พันธุ์พุด

โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

Santi Phanphut

Tessaban 5 School (Kradatthaianucroc)

บทคัดย่อ

การประเมินผลและถอดบทเรียนโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริม ทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการถ่ายโยงความรู้ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning 3) เพื่อถอดบทเรียนโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็น ครู 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 13 คน ผู้ปกครอง 169 คน และนักเรียน 169 คน ผลการประเมินพบว่า 1) การดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการ ถ่ายโยงความรู้ มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่สถานศึกษา ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ครูที่เข้าร่วมโครงการนำกระบวนการตามกรอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องเลือกวิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุด และครูที่เข้าร่วมต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้สมาชิกได้รับทราบร่วมกัน สมาชิกมีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่เหมาะสม มีการตัดสินใจร่วมกัน สมาชิกในทีมการนำเอาทักษะความรู้ ความสามารถที่หลากหลายของสมาชิกในทีมมาทำงานร่วมกันโดยการผสมผสานความคิด เพื่อแสวงหาจุดร่วมของการทำงาน 3) การถอดบทเรียน สรุปว่า สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บางส่วนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานน้อย จึงต้องผลักดันการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการ

เรียนรู้แบบ Active Learning ให้อยู่ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระดาศไทยอนุเคราะห์) เนื่องจากทำให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่รับรู้โดยทั่วถึงกัน และยึดถือที่จะต้องรับผิดชอบการดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้งจะทำให้สามารถจัดสรรทรัพยากร ทั้งงบประมาณ บุคลากร เวลา และสถานที่ให้กับการดำเนินงานเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ตั้งเป้าหมายไว้ด้วย

คำสำคัญ : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การเรียนรู้แบบ Active Learning

Abstract

The Estimation and the Lesson Learned Visualizing of the Professional Learning Community Project (PLC Project) in Order to Increase the Active Learning Skills of the Students of Tassaban 5 School (Kradatthaianucroc) were as follows. 1) To estimate the professional learning community project (PLC Project) in order to increase the active learning skills of the students based on the aspects of the context, the input factors, the processes, the products, the impacts, the efficiency, the sufficiency and the knowledge transfer. 2) To study the guidance of community movements through the professional learning community project (PLC Project) in order to increase the active learning skills of the students. 3) To visualize the lesson learned of the project. The target group of this research consisted of 32 teachers, 13 officials of Office of Basic Education Commission, 169 guardians and 169 students. The estimation results presented as follows. 1) The operational result of the professional learning community project (PLC Project) in order to increase the active learning skills of the students based on the aspects of the context, the input factors, the processes, the products, the impacts, the efficiency, the sufficiency and the knowledge transfer was at a high level. 2) The result of the guidance of community movements through the professional learning community project (PLC Project) in order to increase the active learning skills of the students found that the professional learning community movements should be rapidly operated and applied to the academic institute. So the teachers attending the project could use the process based on the framework of the professional learning community to truly develop the qualities of the students. The best process or guidance should be selected and the teachers attending the project must reveal the useful information to all of the members to know it. The members should have proper qualities of leadership and fellowship. The members of the team could make decisions as well as could use the various knowledge and skills of the members to work together. Brainstorming should be applied to reach the concepts of the project. 3) The results of the lesson learned

visualizing of the project presented that some members of the professional learning community (PLC) paid less attention to the operation so the operation of the professional learning community project (PLC Project) in order to increase the active learning skills of the students should be listed in the operational plans of Tassaban 5 School (Kradatthaianucroc). It would make all of the personals and officials know the plans and they would be determinedly responsible for the project together. Moreover, the sharing of resources, budgets, personals, time and locations for the project operation could be done specifically so that the operation of the project would be effective and productive according to the plans.

Keywords: Professional Learning Community (PLC), Active Learning

บทนำ

การจัดการศึกษาโรงเรียนเทศบาล 5 (กระดาศไทยอนุเคราะห์) ที่ผ่านมา โรงเรียนได้ทำการนิเทศการสอนในสถานศึกษา พบว่าบุคลากรต่างๆ ขาดความรู้ความเข้าใจในการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากขาดความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการที่สำคัญตามช่วงวัยของผู้เรียน ผู้ปกครองมีความคาดหวังต้องการให้ผู้เรียนอ่านออกเขียนได้ จึงอยากให้โรงเรียนมีระบบการแก้ปัญหาแบบรายบุคคล อีกทั้งปัญหาผู้เรียนใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมากเกินไป เช่น การเล่นเกม การเล่นโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์ หรือโทรทัศน์ มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนมีความบกพร่องใน การเรียนรู้มากยิ่งขึ้น การขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดการศึกษาของครู และผู้สนับสนุนการศึกษา การขาดแคลนความรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาที่เหมาะสมกับวัยจึงทำให้ครูเน้นให้เด็กอ่านเขียนมากกว่าวัยและเน้นการสอนที่มีลักษณะให้เด็กท่องจำมากกว่าทักษะด้านการคิดปัญหา การให้ความสำคัญด้านเนื้อหาและการวัดผลที่มากกว่า การเรียนไม่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อีกทั้งการประเมินผลมุ่งเน้นให้นักเรียนท่องจำความรู้เป็นจำนวนมากไม่สอดคล้องและเชื่อมโยงกับหลักสูตรของการศึกษาที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาการนักเรียนโดยคำนึงถึงการพัฒนาการในทุกด้านอย่างสมดุลได้แก่ ด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์และจิตใจ

ครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาแนวทางการพัฒนาตนเองที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นวัตกรรมใหม่ที่ครูจะต้องเรียนรู้คือ Professional Learning Community (PLC) เป็นกระบวนการพัฒนาครูเกิดจากการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมมือกันของครูผู้บริหารและนักการศึกษาในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เป้าหมายเพื่อให้ครูที่เข้าร่วมโครงการนำกระบวนการตามกรอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง แนวคิดของ PLC คือ การนำบุคลากรต่างๆ มาอยู่ร่วมกันเกิดการเรียนรู้และแบ่งปันความรู้กันระหว่างผู้เข้าร่วมอบรม จนกระทั่งเกิดการสะท้อนความคิดในด้านต่างๆ ที่จะเป็นแนวทางการพัฒนาลงสู่ผู้เรียนอย่างแท้จริง (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559 : 4)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการ ถ่ายโยงความรู้
2. เพื่อศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning
3. เพื่อถอดบทเรียนโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็น ครู 32 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 13 คน ผู้ปกครอง 169 คน และนักเรียน 169 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการถอดบทเรียน เป็น ครู 8 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 4 คน ผู้ปกครอง 4 คน และนักเรียน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามประเมินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning จำนวน 3 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t – test และการถอดบทเรียน

ผลการวิจัย

1. ด้านบริบทของการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
2. ด้านปัจจัยนำเข้าของการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
3. ด้านกระบวนการของการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก
4. ด้านผลผลิต
 - 4.1 ด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4.2 ด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4.3 ด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามผู้ปกครอง มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

4.4 ด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามนักเรียน มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5. ด้านผลกระทบ

5.1 ด้านผลกระทบของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.2 ด้านผลกระทบของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.3 ด้านผลกระทบของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามผู้ปกครอง มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

5.4 ด้านผลกระทบของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามนักเรียน มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

6. ด้านประสิทธิผลของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

7. ด้านความยั่งยืน ของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

8. ด้านถ่ายโยงความรู้ ของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีผลการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

9. แนวทางการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สรุปได้ว่า การขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สู่สถานศึกษา ควรเร่งดำเนินการเพื่อให้ครูที่เข้าร่วมโครงการนำกระบวนการตามกรอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องเลือกวิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุด และครูที่เข้าร่วมต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้สมาชิกได้รับทราบร่วมกัน สมาชิกมีภาวะผู้นำ และผู้ตามที่เหมาะสม มีการตัดสินใจร่วมกัน สมาชิกในทีมการนำเอาทักษะความรู้ ความสามารถที่หลากหลายของสมาชิกในทีมมาทำงานร่วมกันโดยการผสมผสานความคิด เพื่อแสวงหาจุดร่วมของการทำงาน

10. การถอดบทเรียน สรุปว่า สมาชิกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) บางส่วนให้ความสำคัญกับการดำเนินงานน้อย จึงต้องผลักดันการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้อยู่ในแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่าย

ไทยอนุเคราะห์) เนื่องจากทำให้บุคลากรและเจ้าหน้าที่รับรู้โดยทั่วถึงกัน และยึดถือที่จะต้องรับผิดชอบ การดำเนินงานร่วมกัน รวมทั้งจะทำให้สามารถจัดสรรทรัพยากร ทั้งงบประมาณ บุคลากร เวลา และสถานที่ ให้กับการดำเนินงานเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิด ประสิทธิภาพดังที่ตั้งเป้าหมายไว้ด้วย

อภิปรายผล

จากการประเมินผลการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้ง 8 ด้าน คือ ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน ด้านการถ่ายทอดความรู้ มีผลความคิดเห็นของ ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน สอดคล้องกันอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาและดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning เห็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโรงเรียนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของครูและนักเรียนในทางที่ดีขึ้น ครูมีการรวมตัวเพื่อสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็น การรวมตัว ของผู้บริหารโรงเรียน และบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมมือ ร่วมใจกันเรียนรู้ทาง วิชาชีพด้านการศึกษา ที่มุ่งผลนำไปพัฒนาสัมฤทธิ์ไปที่ผู้เรียน หรือแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนใช้ ชั้นเรียน มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ผ่านกระบวนการเรียนรู้แลกเปลี่ยนซึ่งการและ กัน ตลอดจนร่วมดำเนินการ การวางแผนอย่างเป็นระบบ ตั้งเป้าหมายหรือมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน ร่วมกัน ดำเนินงาน ร่วมสะท้อนผลการทำงาน และร่วมพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อย่างต่อเนื่อง จนเกิดเป็นวัฒนธรรมหรือชุมชนของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีเป้าหมายเพื่อ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการเรียนรู้เชิงรุก การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning

การจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ความสำคัญกับการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก การลงมือ ปฏิบัติ ตั้งแต่การปฏิบัติตามต้นแบบ (Imitation) การปฏิบัติได้เองอย่างถูกต้อง (Precision) จนถึงการปฏิบัติ ได้เองอย่างคล่องแคล่วเป็นธรรมชาติ (Naturalization) สามารถเชื่อมโยงวิเคราะห์ความสัมพันธ์ จากสิ่งที่ได้ ปฏิบัติไปสู่องค์ความรู้ที่กำลังเรียนได้ อีกทั้งการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการ เรียน จูงใจในการเรียนและทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนในได้มีส่วนร่วมในการ ปฏิบัติอย่างกระตือรือร้นในภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผู้เรียนจะมีความทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จของงานและ มีความรับผิดชอบ เช่นเดียวกันถ้าผู้เรียนมี ส่วนร่วมในการตัดสินใจเขาก็จะทุ่มเทมุ่งเรียนรู้และใช้ความรู้อย่าง เต็มความสามารถ สอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2555 : 4) กล่าวว่า การเรียนแบบ Active Learning เป็นแนวคิดค่อนข้างใหม่ในการปฏิรูประบบการศึกษาแบบเดิมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนสู่ ผู้เรียนโดยตรง โดยอาศัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับ สิ่งที่เขาได้กระทำลงไป ครูใช้วิธีการสอนเทคนิคการสอนที่หลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนมี ส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน ดังนั้น Active Learning จึงถือเป็นการ

จัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

1. ด้านบริบทของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นการประเมินสภาพโดยทั่วไปของโครงการ เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของโครงการ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของโครงการกับนโยบายของเทศบาลเมืองกาญจนบุรี นโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และการเตรียมการภายในของโครงการ มีความคิดเห็นในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีความคิดเห็นมากที่สุด คือ โครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning เป็นโครงการที่ตอบสนองปัญหาในพื้นที่ของท่าน และด้านโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มีวัตถุประสงค์ที่สามารถวัดระดับความสำเร็จได้ ทั้งนี้เพราะในการดำเนินโครงการได้ทำการศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยระบุไว้ในมาตรา 22 ระบุถึงหลักการจัดการศึกษาว่า ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งนวัตกรรมใหม่ที่ครูจะต้องดำเนินการ คือ ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) สอดคล้องแนวทางของ สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2559 : 2) กล่าวถึง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ PLC คือ การรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหารและนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบ กลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน ซึ่งจากการดำเนินงาน พบว่าบุคลากรทางการศึกษาได้ เข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ส่งผลดีต่อครูผู้สอน เป็นการเพิ่มความรู้สึกร่วมกันต่อพันธกิจและเป้าหมายของโรงเรียนมากขึ้น โดยเพิ่มความกระตือรือร้นที่จะปฏิบัติให้บรรลุพันธกิจอย่างแข็งขัน จนเกิดความรู้สึกว่าต้องการร่วมกันเรียนรู้และรับผิดชอบต่อการพัฒนาการโดยรวมของนักเรียนถือเป็นพลังการเรียนรู้ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติการสอนในชั้นเรียนให้มีผลดียิ่งขึ้น

2. ด้านปัจจัยนำเข้า เป็นการประเมินปัจจัยในการดำเนินงานตามโครงการ ความพร้อม ของปัจจัยในด้านอื่นๆ ได้แก่ วิทยากร ความเพียงพอในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านอุปกรณ์สื่อ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการพัฒนา และเนื้อหาหลักสูตรที่ใช้ในการฝึกอบรม ระยะเวลาการฝึก อบรมและการบริหารจัดการ จาก การประเมิน พบว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มีความสามารถและมีจำนวนเหมาะสม และการส่งเสริมความรู้ก่อนดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เป็นเช่นนี้เพราะการประเมินผลการดำเนินโครงการ การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้รับการสนับสนุนจากเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ทั้งใน ด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนด้านการจัดอบรม เรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ

Active Learning โดยได้วิทยากร มาทำการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับแนวคิดของ ถาวร เสงี่ยมและคณะ (2553 : 71) ได้กล่าวถึง ความต้องการในการพัฒนาครูผู้สอนว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา หากได้รับการพัฒนาและกำหนดกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสามารถของครูจะทำให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้ ผู้ปกครองให้ความสำคัญโดยจัดหาและนำเสนอแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ของชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน เช่น การผลิตขนมทองโย๊ะ เป็นอาหารพื้นเมืองของชาวกะเหรี่ยง การแสดงศิลปะกลองยาว การรำศิลปะไทยรามัญ การทำไข่เค็ม การทำยาสระผม การทำผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด การประดิษฐ์งานใบตอง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ โดยผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้กับนักเรียน

3. ด้านกระบวนการ เป็นการประเมินเมื่อโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ดำเนินกิจกรรมผ่านไปแล้วระยะหนึ่งเพื่อประเมินการตรวจสอบการปฏิบัติงานกิจกรรมในโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning และขึ้นสรุปและรายงานผลเพื่อศึกษาข้อบกพร่องของกระบวนการตามที่วางแผนไว้ จากการประเมิน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้ เพราะในการดำเนินโครงการ ได้ทำการอบรม เรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูได้ทำการเขียนแผน การจัดการเรียนรู้บูรณาการเรียนรู้แบบ Active Learning แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ครูมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ถูกต้อง จากขั้นกระบวนการ พบว่า การวิเคราะห์และนำผลการอบรม การเรียนรู้แบบ Active Learning มาดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนในชั้นเรียน โดยครูได้นำการเรียนรู้แบบ Active Learning มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีหลากหลายกิจกรรม เช่น ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ นำการจัดเรียนรู้แบบโครงงาน มุ่งให้ผู้เรียนได้สังเกต ได้ค้นหา สืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง การทดลอง และนำความรู้มานำเสนอให้คนอื่นได้เข้าใจ หรือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ใช้การเรียนรู้ที่เน้นทักษะกระบวนการคิด การเรียนรู้ด้วยการค้นพบ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ครูผู้สอนใช้เทคนิควิธีการกระตุ้นให้ผู้เรียน คิดเป็นลำดับขั้นแล้วขยายความคิดต่อเนื่องจากความคิดเดิม พิจารณารอบด้าน โดยให้เหตุผลและเชื่อมโยงกับความรู้เดิมที่มีจนสามารถสร้างสิ่งใหม่หรือแก้ไขปัญหาด้านคณิตศาสตร์ได้ อย่างมีหลักการ หรือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และวิชาพลศึกษามุ่งจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้นักเรียนได้ลงมือกระทำจนเกิดเป็นความชำนาญ หรือครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาและวัฒนธรรม มุ่งจัดการเรียนรู้แบบโดยใช้ผังกราฟิก มุ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและสร้างความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้ นำเสนอออกมาในรูปแบบ ผังกราฟิก ซึ่งจะช่วยให้ง่ายแก่การจดจำ

4. ด้านผลผลิต เป็นการประเมินเพื่อประเมินคุณลักษณะของนักเรียนในโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านความรู้

ความสามารถการนำความรู้จากโครงการไปใช้ในการดำเนินชีวิต ประสิทธิภาพของผู้เข้าร่วมโครงการ ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

4.1 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามครู มีความคิดเห็นในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ การจัดทำแผนการจัด การเรียนรู้ตามขั้นตอนโดยละเอียด และผ่านการตรวจรับรองจากผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการดำเนินการโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ทำการอบรม เรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยให้ครูได้ทำการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ครูพัฒนาขึ้น มีคุณภาพจากการประเมินและเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ เนื่องจากแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการเรียนรู้แบบ Active Learning มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้ที่อิงมาตรฐานและมีตัวชี้วัดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นเป้าหมายของหน่วยการจัดการเรียนรู้ที่ คลอบคลุมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่ สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างเหมาะสม โดยการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ได้ทำการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) โดยกลุ่มครูที่มีความต้องการคล้ายกัน สอบวิชาเดียวกัน ช่วยกันพัฒนาเพื่อให้ สอดคล้องกับบริบทของแต่ละโรงเรียน มุ่งให้จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วรลักษณ์ ชูกำเนต (2557 : 62) ที่วิจัยวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาองค์ประกอบ คุณลักษณะและ รูปแบบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูบริบทโรงเรียนในประเทศไทยที่มีแนวทางการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพ ได้แก่ ต้องเป็นชุมชนกัลยาณมิตรตามวิถีไทย ส่งผลให้เกิดความไว้วางใจและ รับฟัง ภาวะผู้นำเร้า ศักยภาพ ทำให้เกิดการเผยแพร่ของผู้นำการเปลี่ยนแปลง วิสัยทัศน์เชิงศรัทธาร่วม ทำให้เกิดพลังเข้มทิศ วิสัยทัศน์ร่วม ระบบเปิดแบบฉันทกกำลังมุ่งสู่ผู้เรียน ทำให้เกิดการเผยแพร่เป็นเจ้าของงานการเรียนรู้ ระบบทีม เรียนรู้ทางวิชาชีพสู่ภาวะและจิตวิญญาณความเป็นครู ทำให้เกิดเจตจำนงร่วมพัฒนาวิชาชีพ และพื้นที่ เรียนรู้แบบร่วมแรงร่วมใจบนฐานงานจริง ทำให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงบนฐานงานจริง เมื่อแต่ละพื้นที่มีการพัฒนาในรูปแบบดังกล่าวอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวิถีปกติขององค์กร

4.2 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ สถานศึกษามีการประสานสัมพันธ์ทำงานทีม และสร้างเครือข่าย ในการทำงาน มีค่าเฉลี่ยในระดับ มากที่สุด รองลงมาข้อ สถานศึกษารับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ สถานศึกษา ที่เป็นเช่นนี้เพราะในโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะ การเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ขอความร่วมมือกับผู้บริหาร และชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการส่งเสริมเป้าหมายการเรียนรู้ของชุมชนและโรงเรียน กล่าวคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วม ทางการศึกษา ผู้ปกครองได้ให้การดูแลแนะนำการเรียนที่บ้านของนักเรียน รวมทั้งให้การสนับสนุนแก่ครูและ ผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการเรียนรู้ ให้แก่บุตรหลานของตน อีกทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชนสามารถ

เป็นอาสาสมัครในการถ่ายทอดองค์ความรู้ของชุมชน โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ได้สร้างกลุ่มชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ของสมาชิกวิชาชีพครู คือ การจัดพื้นที่เปิดกว้างให้สมาชิกชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ที่มีอุดมการณ์ร่วมกันในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของตนเองเพื่อการเปลี่ยนแปลง เชิงคุณภาพของผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ สมาชิกที่รวมตัวกัน ไม่มีเงื่อนไขเกี่ยวกับสังกัด แต่จะตั้งอยู่บนความมุ่งมั่น สมัยใจใช้อุดมการณ์ร่วมเป็นหลักในการรวมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผลที่ได้พบว่า ครูมีความก้าวหน้าในการปรับเปลี่ยนวิธีสอน ให้สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนได้อย่างเด่นชัด และรวดเร็วกว่าที่พบในโรงเรียนแบบเก่า อีกทั้งนักเรียนมีผลการเรียนรู้ที่เพิ่มขึ้นเด่นชัด ปรากฏให้เห็นทั่วไปโดยเฉพาะในแทบทุกโรงเรียนในกลุ่มชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

4.3 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามผู้ปกครอง พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เป็นประโยชน์แก่นักเรียนและสามารถนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยในระดับ มากที่สุด รองลงมาข้อ กระบวนการเรียนการสอนของครูก้าวหน้าและทันต่อ เหตุการณ์ ที่เป็นเช่นนี้กิจกรรมในโครงการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้มุ่งให้ครูได้ร่วมกลุ่มเพื่อสร้าง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในการส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ซึ่งเป็นการจัดการเรียน การสอนที่มุ่งให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทุกขั้นตอน สังเกตได้จาก การที่นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการลงมือในการสำรวจแหล่งชุมชน การเรียนรู้กับภูมิปัญญาท้องถิ่น ทั้งเรื่อง การทำขนมทองโอ้เย่ อีกทั้งยังนำความรู้มาเผยแพร่ให้กับผู้ปกครอง การทำปุ๋ยหมักการทำน้ำหมักชีวภาพ การ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การผลิตหน้ากากอนามัย การผลิตแอลกอฮอล์ล้างมือ การแสดงศิลปะกลองยาว การ รำศิลปะไทยรำมโน การทำไข่เค็ม การทำยาสระผม การทำผลิตภัณฑ์ ทำความสะอาด การประดิษฐ์งานใบตอง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2559 : 10) กล่าวถึง ลักษณะ ของการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นการเรียนการสอนที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เป็นการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมใน การเรียนการสอนทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน ร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน ผู้เรียนเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัยในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ

4.4 ผลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning สอบถามนักเรียน พบว่าภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก โดยมีข้อ นักเรียนเรียนรู้แบบโครงงาน เน้นการทำโครงงานการสืบค้นข้อมูล นำเสนอข้อมูลจากแหล่ง ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด รองลงมาข้อ นักเรียนเรียนรู้ โดยให้สรุปข้อมูลเป็นผังความคิด (Graphic Organizer) ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อ ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มุ่งให้ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ทั้งการเรียนรายบุคคล การเรียนรู้แบบกลุ่มเล็ก และการเรียนรู้แบบกลุ่มใหญ่การเรียนรู้ แบบบูรณาการ การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบผังกราฟิก การเรียนแบบร่วมมือ การสอนแบบใช้

ปัญหาเป็นฐาน มีการส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจารณ์ญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณ์ญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัตินั้น โดยครูเป็นผู้ดูแลให้คำปรึกษาและกระตุ้นซึ่งอาจใช้การถามหรือเทคนิคการสอนต่างๆที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้อุปกรณ์ต่างในการปฏิบัติงานหรือในการเรียนรู้สร้างสรรค์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2559 : 6) กล่าวถึงลักษณะของกิจกรรมในการเรียนการสอนแบบ Active Learning กิจกรรมควรส่งเสริมให้ครู ผู้เรียนได้แบ่งปันความรู้ วิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น กิจกรรมควรมีความหลากหลาย กิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้สำรวจ เสาะแสวงหาความรู้ ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกทักษะในการประเมิน ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการแก้ปัญหา

5. ด้านผลกระทบ เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดจากการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning

5.1 ผลการประเมินผลการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านผลกระทบ สอบถามครู เป็นการประเมินผลงานหรือผลที่เกิดจากโครงการ และนำไปใช้ประโยชน์ หรือพัฒนานักเรียนให้ดียิ่งขึ้น จากการประเมินพบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยมีข้อ ร่วมกันออกแบบแนวทางแก้ไขปัญหานำมาพัฒนาเป็นแผนการจัดการเรียนรู้/แบบฝึก/กิจกรรม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การดำเนินงานโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อหาแนวทางแก้ไขการปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น โดยการรวมตัวร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานความต้องการในการพัฒนาการจัดการศึกษาเหมือนกัน โดยทุกคนมีความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญ และความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน อีกทั้งพบว่าครูมีความต้องการพัฒนา จึงเข้ารับการฝึกอบรม แต่พบว่าการอบรมบางครั้งไม่เพียงพอที่จะทำให้ครูสามารถจัดการ เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพให้กับผู้เรียนที่มีความแตกต่างหลากหลายได้ หากจะรอให้ครูมีประสบการณ์จากการสอนจริง หรือได้รับการฝึกอบรมมากพอก็จะต้องใช้ระยะเวลานานมาก อีกทั้งความรู้เดิมก็ล้าสมัย ไปอย่างรวดเร็ว ความรู้ใหม่ก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งทฤษฎีการเรียนรู้ที่ใช้อยู่ไม่เพียงพอต่อการเรียนรู้ภายใต้วิถีชีวิต และความต้องการของคนรุ่นใหม่ ดังนั้น ครูจึงจำเป็นต้องเรียนรู้ และทำความเข้าใจให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์การทำงานจากการทำงานคนเดียว ไปเป็นการทำงานที่มีการเรียนรู้ร่วมกันจากประสบการณ์ของครูด้วยกัน ที่สอนในวิชาเดียวกัน เป็นกลุ่มเป็นเครือข่ายอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้ได้รับความรู้มากกว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช (2555 : 11) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ PLC เป็นการรวมตัว ร่วมใจ ร่วมพลัง ร่วมทำและร่วมเรียนรู้ร่วมกันของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษาบนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตรที่มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมาย และภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีมเรียนรู้ที่ครูเป็นผู้นำ ร่วมกันและผู้บริหารแบบผู้ดูแลสนับสนุนสู่การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลง คุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการ

เรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในชุมชน

5.2 ผลการประเมินผลการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านผลกระทบ สอบถามคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า มีผลกระทบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อนักเรียนมีความประพฤติดั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนมีการลงมือปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดการเรียนรู้ในโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ส่งเสริมการเรียนรู้ตามทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มุ่งทักษะการใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับบริบทของโลกปัจจุบัน ทักษะในการจัดการกับความท้าทายในชีวิต และทักษะการรับมือกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยกระบวนการที่ใช้ในการสร้างทักษะเหล่านี้ไม่สามารถสร้างได้ จากจากกระบวนการที่ใช้ในห้องเรียนแบบเดิมๆ นักเรียนจำเป็นต้องรู้วิธีการเรียนรู้ที่ถูกต้องและมี แนวคิดของการพัฒนา การอยากเรียนรู้หรือการปรับตัวให้มากขึ้น ผู้ปกครองต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้มากขึ้น ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอน มาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในขณะที่หลักสูตร เนื้อหาสาระ ควรต้องมีการปรับตัวและเปิดโอกาสให้มีการสร้างหลักสูตรใหม่ๆ เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป สอดคล้องกับแนวคิดของ วิชัย เสวกงาม (2557 : 5) กล่าวว่า Active Learning เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาหรือประกอบอาชีพในอนาคตหลักการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและผู้เรียนกับผู้สอน Active Learning จึงถือเป็นการจัดการเรียนการสอนประเภทหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

5.3 ผลการประเมินผลการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านผลกระทบ สอบถามผู้ปกครอง พบว่า มีผลกระทบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ นักเรียนมีความประพฤติดั้งใจเรียนมากยิ่งขึ้น รองลงมาคือ นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรงมากขึ้น เช่น การทำไข่เค็ม การทำยาสระผม การทำผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด การประดิษฐ์งานใบตอง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ส่งเสริมการเรียนรู้จากการปฏิบัติของนักเรียน จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ผ่านประสบการณ์ตรง เช่นการเรียนแบบทดลอง ส่งเสริมให้นักเรียนได้ แสวงหาความรู้ได้ลงมือปฏิบัติจริงจากการจัดเรียนรู้แบบโครงงาน หรือกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ และวิชาพลศึกษาจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง โดยให้นักเรียนได้ลงมือกระทำจนเกิดเป็นความชำนาญ อีกทั้งจัดการเรียนรู้แบบโดยใช้ผังกราฟิก มุ่งให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมและสร้างความหมายและความเข้าใจในเนื้อหาสาระหรือข้อมูลที่เรียนรู้ นำเสนอออกมาในรูปแบบผังกราฟิก ซึ่งจะช่วยให้จดจำได้นานขึ้น สอดคล้อง

กับแนวทางของ คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน (2558 : 3) กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning จะเป็นการนำเอาวิธีการสอนหลากหลายวิธีมาผสมผสาน โดยอาจารย์ผู้สอนจะวางแผนคัดเลือกเทคนิคการสอนที่เหมาะสมกับธรรมชาติรายวิชา วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ลักษณะผู้เรียน รวมไปถึงออกแบบสัดส่วนของเทคนิคหลักเทคนิครองในการสอนแต่ละครั้ง ทั้งนี้ได้จัดเป็นกลุ่มวิธีการสอนที่ใช้ ออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบเน้นประสบการณ์ การสอนแบบโครงงาน การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด

5.4 ผลการประเมินผลการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ด้านผลกระทบ สอบถามนักเรียน พบว่า มีผลกระทบในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ นักเรียนทำงานร่วมกับผู้อื่นมีทักษะความรู้ และทักษะกระบวนการกลุ่ม รองลงมาคือ นักเรียนมีความสามารถในการแสดงความคิดเห็น เจจ่า รับฟังความคิดเห็นผู้อื่นเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้ประเมินโครงการได้ส่งเสริมให้ครูได้เข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อรวมกลุ่มแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอน โดยในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ได้เสนอแนวทางการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐาน เทคนิคการใช้ผังกราฟิกในการสรุปความรู้ในการเรียนแต่ละครั้ง หรือการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้ที่เกี่ยวข้องจากศาสตร์ต่างๆ ของรายวิชาเดียวกันหรือรายวิชาต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ นัตยา หล้าทวนธีรกุล (2560 : 7) กล่าวถึง กระบวนการ PLC ในสถานศึกษาสามารถประยุกต์ใช้ได้ตามบริบท เช่น จัดการเรียนรู้ในห้องเรียนจริง เน้นการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับแนว Active Learning ที่มุ่งให้นักเรียนในการทำ ในการฝึกอะไรบางอย่าง และการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขากำลังลงมือทำลงไป ได้แก่ การสอนแบบบูรณาการ STEM การเรียนแบบ Active Learning วิธีสอนแบบโครงงานเป็นฐาน

6. ด้านประสิทธิผล เป็นการประเมินผลที่เกิดกับ ครู นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการโดยตรงหลังจบโครงการ ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์การดำเนินงานที่ค้ำค้ำด้านการริเริ่มสร้างสรรค์ และด้านความสนใจในการเรียน พบว่า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อ รับผิดชอบภาระงานที่ได้รับมอบหมาย รองลงมาคือ ปฏิบัติตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ การจัดการเรียนรู้ครูได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แสวงหาความรู้ แล้วนำความรู้ต่างๆ มาวิเคราะห์ เพื่อนำเสนอให้กับเพื่อนนักเรียนห้องเรียน ได้ทราบถึงข้อมูลต่างๆ ที่กลุ่มตนเองได้ไปสืบค้นข้อมูลมา อีกทั้งเมื่อครูพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของนวัตกรรมการศึกษา ครูได้นำมาพัฒนาวิธีการสอนให้มีความหลากหลาย เหมาะสมกับศักยภาพที่แตกต่างกันของผู้เรียน จึงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ

7. ด้านความยั่งยืน เป็นการประเมินความรู้ ความสามารถของครู นักเรียนในการนำความรู้ที่ได้จากโครงการไปใช้พัฒนาความรู้ หรือเชื่อมโยงความรู้ที่ได้ไปสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้นหรือการสืบค้นข้อมูลเพื่อพัฒนาความรู้ พบว่า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดย

มีข้อ ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ ทักษะ จากการเรียนรู้ ไปใช้ในการเรียนในระดับที่สูงขึ้น รองลงมาคือ ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้คงอยู่ สามารถนำไปปรับใช้ใน การเรียนในระบบโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ที่เป็นเช่นนี้ เพราะ โครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้ฝึกการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อวางแผนการสอนล่วงหน้าทำให้เกิดผลดีกับนักเรียน โดยเฉพาะการทบทวนเนื้อหาเก่าและการสรุป เนื้อหาใหม่ โดยเน้นการเรียนแบบโครงงาน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลางส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้จากประสบการณ์ตรง และเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งที่เปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ตนเองสนใจในโลกแห่งความเป็นจริง และพบเห็นในชีวิตประจำวัน ซึ่งนักเรียนสามารถศึกษาได้โดยง่าย ทั้งที่โรงเรียน ที่บ้าน และในชุมชนทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนผ่านมาแล้วได้มากยิ่งขึ้น

8. ด้านการถ่ายโยงเป็นการประเมินผลที่เกิดกับนักเรียนที่มีต่อโครงการ ในการถ่ายทอดความรู้หรือขยายผล พบว่า ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีข้อโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) รองลงมาคือ โรงเรียนและครูในเครือข่ายเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาทางแก้ไขปัญหา ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ได้มีการจัดอบรมครู เรื่อง ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่มุ่งจัดการเรียนการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหา โดยกระบวนการแก้ปัญหาในชั้นเรียน เช่น การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่มีองค์ความรู้ที่เกิดจากการสะสมความรู้จากในอดีตผ่านการทดลองจนเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง เช่น การผลิตขนมทองหยี เป็นอาหารพื้นเมืองของชาวกะเหรี่ยง การแสดงศิลปะกลองยาว การรำศิลปะไทย รามัญ การทำไข่เค็ม การทำยาสระผม การทำผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด การประดิษฐ์งานใบตอง การทำน้ำสมุนไพรเพื่อสุขภาพ โดยผู้ปกครองให้ความร่วมมือในการเป็นวิทยากรเพื่อให้ความรู้กับนักเรียน อีกทั้งการจัดการเรียนยังได้มุ่งส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน ที่มุ่งแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนเป็น การแก้ปัญหาพัฒนางานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในชั้นเรียนโดยอาศัยกระบวนการวิจัยในการดำเนินงานทั้งนี้มีเป้าหมายสำคัญที่อยู่ที่การเรียนรู้ที่สำคัญของผู้เรียนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาในแต่ละระดับ

9. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ แนวทางขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ผู้ประเมินนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

การพัฒนาแนวทางการดำเนินชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ “การเรียนรู้และการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุขโดยสร้างบรรยากาศที่เปิดพื้นที่การเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเองและวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเป็นสำคัญ ที่เกิดขึ้นภายในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ดังนั้นในการร่วมมือ รวมพลัง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกในชุมชน เพื่อให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพนั้น ต้องมีความซื่อสัตย์และมีมนุษยธรรม เพราะครูผู้สอนที่เป็นสมาชิกในชุมชน

จะต้องสอดคล้องกับข้อมูลที่มีอยู่จริงทั้งในแง่ของผลการเรียนของผู้เรียน ความรู้และทักษะที่ตนมีอยู่ รวมทั้งกล้าที่จะขอความช่วยเหลือและเรียนรู้จากผู้อื่นที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากกว่า”

ด้านกระบวนการของโครงการควรมีการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวางแผน และเป็นการรายงานการปฏิบัติงานทุกระยะ “การจัดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพแต่ละครั้งมีวิธีการหรือแนวทางหลากหลายวิธี ครูผู้สอนต้องเลือกวิธีการหรือแนวทางที่ดีที่สุด และเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ให้สมาชิกได้รับทราบร่วมกัน มีความอดทนความเพียรพยายาม เพราะครูผู้สอนต้องอดทนและเพียรพยายามเพื่อหาแนวทางที่ดีที่สุดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุดแม้ว่าความอดทนอาจไม่ใช่บรรทัดฐานของสังคมใน และที่สำคัญคือความมีประสิทธิภาพ และความกระตือรือร้น เพราะครูผู้สอนต้องเชื่อมั่นว่าประสิทธิภาพของครูผู้สอนส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนและต้องกระตือรือร้น ที่จะพัฒนา” การเตรียมความพร้อมในการดำเนินโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ควรแบ่งส่งเสริมภาวะความเป็นผู้นำ เพื่อให้งานดำเนินการไปอย่างมีระบบ “ภาวะผู้นำ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จ หรือความล้มเหลวในการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำในการริเริ่มกระบวนการทัศน์ใหม่ หรือเป้าหมาย เพื่อให้โรงเรียนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่มีประสิทธิภาพ เป็นความสามารถของผู้นำในการใช้อิทธิพลโน้มน้าวผู้อื่นให้เต็มใจที่จะร่วมมือในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของการปฏิบัติ ใช้ความสามารถจูงใจสมาชิกในองค์กรเพื่อปฏิบัติภารกิจขององค์กรซึ่ง เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่อำนาจการ สั่งการ บังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ เพื่อการบรรลุเป้าหมาย”

10. การถอดบทเรียนโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning จากการสอบถามครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน สรุปได้ดังนี้

การส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นการรวมตัวของ ผู้บริหารและครูในการลงมือปฏิบัติการเรียนรู้และเรียนรู้ร่วมกัน เน้นปฏิสัมพันธ์และการเป็นผู้นำร่วมกัน โดย ครูเป็นเจ้าของการเปลี่ยนแปลงนั้น ซึ่งเริ่มจากการเห็นคุณค่าวิสัยทัศน์ และการเรียนรู้ในทิศทางเดียวกัน แล้ว นำสิ่งที่เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ สมาชิกใน PLC จะมุ่งเน้นว่า “ศิษย์ของเรา” มากกว่าว่า “ศิษย์ของฉัน”และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจาก “การเรียนรู้ของครู” เรียนรู้ที่จะมองเห็น การปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวปฏิบัติที่ดีของการทำงานในฐานะพี่เลี้ยงในโครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้ประสบผลสำเร็จนี้ ผู้ทำหน้าที่พี่เลี้ยงเป็นผู้ซึ่งนำความรู้และการดำเนินกิจกรรม PLC ทำหน้าที่สะท้อนดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และผลการสังเกตการสอน อีกทั้งเป็นผู้ที่ให้คำแนะนำช่วยให้ครูผ่อนคลาย และมีบรรยากาศความสุขในการทำงานและเรียนรู้ สุดท้ายคือเป็นผู้ที่ยกระดับการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและผู้เรียนได้โดยผ่านการปรับความรู้ของพี่เลี้ยงให้

ทันสมัย แต่ละบทบาทหน้าที่ของพี่เลี้ยงในการขับเคลื่อนกิจกรรม พัฒนาวิชาชีพแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จ

การแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกัน เริ่มต้นจากผู้บริหารและครูร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้จากเป้าหมายขององค์กรโดยนำประสบการณ์และความรู้จากการปฏิบัติหรือความรู้ที่ฝังอยู่จากการ ทำงานของครูแต่ละคน ถ่ายทอดและบูรณาการร่วมกันทั้งองค์กรและนำไปสู่การปฏิบัติที่ ชัดเจน และถ้าการแก้ปัญหาในบางเรื่องที่ยังไม่สามารถคลี่คลายอุปสรรคเหล่านั้นได้ดี จำเป็นต้องอาศัยผู้ชี้แนะ ที่เป็นไปตามความต้องการของครู โดยการชี้แนะนั้นก็ต้องสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่อย่าง แท้จริง

ผู้ประเมินโครงการเห็นว่า โครงการการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning นี้มีประโยชน์ต่อวงวิชาการ สร้างความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู ทำให้ปัญหาต่างๆ ได้รับการศึกษาปัญหา กำหนดเป้าหมาย อภิปราย สะท้อนผล แลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่น เพื่อกำหนดวิธีการดำเนินการ โดยพิจารณาและสะท้อนผลสามารถแก้ไข ปัญหาได้อย่างมีคุณภาพ เห็นควรให้ดำเนินการต่ออย่างมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ควรส่งเสริมสนับสนุนโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะถือว่าเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีการพัฒนาทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยการได้เข้าร่วมโครงการ
2. โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) เร่งส่งเสริมการพัฒนาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และทักษะการเรียนรู้แบบ Active Learning มุ่งส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้ นำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง
3. โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ควรประสานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ส่งเสริมโรงเรียนให้มีการดำเนินงานด้านส่งเสริมการพัฒนาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพิ่มมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. (2558). *การจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning* . คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน. ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2559). *กระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning กับการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.

- ถาวร เสงี่ยมและคณะ. (2554). **สภาพ ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในจังหวัดราชบุรีและสมุทรสงคราม**. สาขาบริหารการศึกษาศาสตร์คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนารเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- นัตยา หล้าทูนธีรกุล. (2561). **เอกสาร ครอบครองเรื่อง PLC : Professional Learning Community ให้มีนวัตกรรม ยุค Thailand 4.0**. ขอนแก่น : สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2559). **Active Learning : การจัดเรียนรู้เชิงรุก : การเรียนรู้เชิงลึก**. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2557). **โรงเรียนแห่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาวิชาชีพครูที่เน้นผู้เรียนเป็นหัวใจสำคัญ**. สงขลา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- วิชัย เสวกงาม. (2557). **Active Learning : What, Why and How?**. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). **คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ ทางวิชาชีพ”สู่สถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

การพัฒนาแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระดาศไทยอนุเคราะห์)

The Development of the Learning Management Model based on the Philosophy of Sufficiency Economy for Increasing the Inquisitive Characteristics of the Students of Tessaban 5 School (Kradartthaianukroc)

Received 15 January 2021

Revised 20 January 2021

Accepted 27 January 2021

สันติ พันธุ์พุด

โรงเรียนเทศบาล 5 (กระดาศไทยอนุเคราะห์)

Santi Phanphut

Tessaban 5 School (Kradartthaianukroc)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระดาศไทยอนุเคราะห์) กลุ่มตัวอย่างเป็น ครู จำนวน 32 คน นักเรียน จำนวน 169 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ ควรเร่งพัฒนางานวิชาการโรงเรียนก่อนอย่างอื่น เพราะต้องการให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น 2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ใช้รูปแบบ"3'PCT Model" ประกอบด้วย การวางแผน การมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหา ความสามารถในการปฏิบัติ และถ่ายโยงความรู้ 3) การทดลองใช้ โดยการจัดอบรม พบว่า การทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.75 และ 17.34 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน พบว่ามีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ พบว่า (1) ประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) ประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (3) ระดับพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และ (4) คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 5) การถอดบทเรียน นักเรียนควรได้รับการจัดการเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีกับนักเรียน

คำสำคัญ : หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้

Abstract

The aim of this research was to develop the learning management based on the philosophy of sufficiency economy for increasing the inquisitive characteristics of the students of Tessaban 5 School (Kradartthaianukroc). The target group consisted of 32 teachers and 169 students. The results of the research presented as follows. 1) According the basic information and the need conditions, the academic work of the school should be speedy developed before other work in order to improve the students based on the philosophy of sufficiency economy and to increase the students' inquisitive characteristics. 2) The learning management model based on the philosophy of sufficiency economy for increasing the inquisitive characteristics of the students used the 3'PCT Model consisting of the components which were Plans, Cooperation, Solutions, Capability of Practice, and Transfer of Knowledge. 3) The test of the training found that the pre and the post results were at the averages of 7.75 and 17.34 respectively and the comparison of the points was different with statistical significance of 0.01. 4) The estimation and development were as follows. (1) The estimation of understanding showed that the learning management based on the philosophy of sufficiency economy for increasing the inquisitive characteristics of the students was at a high average level. (2) The estimation of practical skills was at a high average level. (3) The expressions of the students' behavior based on the philosophy of sufficiency economy was at a high average level. (4) The inquisitive characteristics of the students was at a high average level. (5) The lesson learned visualizing of the model presented that the students should be provided with various sources of knowledge that emphasized on the philosophy of sufficiency economy according to the students' needs and the teachers were supposed to behave well in order to be the good examples for the students.

Keywords: Philosophy of Sufficiency Economy, Inquisitive Characteristics

บทนำ

จากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ได้ทรงพระกรุณาพระราชทานแนวพระราชดำริ ทฤษฎีใหม่ (New Theory) หลักการสำคัญของทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป็นระบบการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลักการพึ่งตนเองอย่างมีอริยภาพมีการวางแผนอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน มีการใช้วิธีคำนวณตามหลักวิชาการ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชนและสังคม หลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง ประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2557 : 3)

โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ยึดหลักการจัดการศึกษาเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญ คือ การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดเป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้นักเรียนและครูรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้นักเรียนมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิด ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน รู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรม ค่านิยมความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)
4. เพื่อประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางต่อฝ่ายบริหารสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ที่จะใช้ในการวางแผนพัฒนางานบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพ
2. ครู ผู้บริหารสถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาและได้รับการพัฒนาความสามารถของตนเอง พัฒนาความรู้ วิธีสอนที่หลากหลายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนเพื่อให้ผลที่ได้มาลงสู่ผู้เรียน
3. นักเรียนมีทักษะการแก้ปัญหาการเรียน โดยนักเรียนนำความรู้จากวิชาหนึ่งไปบูรณาการแก้ไขปัญหาในอีกวิชาหนึ่ง
4. ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมและความต้องการของชุมชน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง / กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการเปิดตารางของ Krejcie & Morgan ประกอบด้วย ครู จำนวน 32 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 169 คน

กลุ่มเป้าหมายการถอดบทเรียน จำนวน 20 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 3 คน ครูผู้สอน/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 8 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 3 คน. นักเรียน จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงฯ แบบทดสอบ แบบประเมินความรู้ความเข้าใจ แบบประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติ แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน แบบประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ และการถอดบทเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t – test (dependent) การวิเคราะห์เนื้อหา และการถอดบทเรียน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) มีขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การวิจัย (Research : R₁) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการบริหารจัดการ การศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

ระยะที่ 2 การพัฒนา (Development : D₁) การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

ระยะที่ 3 การวิจัย (Research : R₂) การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

ระยะที่ 4 การพัฒนา (Development : D₂) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

1) การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการ ควรเร่งพัฒนางานวิชาการโรงเรียนก่อนอย่างอื่น เพราะต้องการให้นักเรียนได้รับการพัฒนาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนใช้รูปแบบ "3PCT Model" ประกอบด้วย การวางแผน การมีส่วนร่วม การแก้ไขปัญหา ความสามารถในการปฏิบัติ และถ่ายโยงความรู้

3) การทดลองใช้ โดยการจัดอบรม พบว่า การทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.75 และ 17.34 และเมื่อเปรียบเทียบคะแนน พบว่ามีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

4) การประเมินผลและปรับปรุงรูปแบบ พบว่า

(1) ประเมินความรู้ความเข้าใจ การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

(2) ประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

(3) ระดับพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

(4) คุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

5) การถอดบทเรียน นักเรียนควรได้รับการจัดการเรียนจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มุ่งดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คำนึงถึงความต้องการของนักเรียนเป็นสำคัญ โดยครูต้องประพฤติปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดีกับนักเรียน

อภิปรายผล

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

จากการวิเคราะห์ความต้องการในการบริหารจัดการศึกษา ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนพบว่า ควรมีแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยจัดหาวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่มาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งควรมีการนำเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ควรมุ่งให้ความสำคัญด้านการศึกษาก่อเป็นรากฐานการพัฒนาในทุกด้าน โดยใช้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร นำมาประยุกต์เป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ควรมีรูปแบบในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม โดยสร้างรูปแบบ หรือที่เรียกว่า Model ในการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ที่สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

2. การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

การออกแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน พบว่า ควรเร่ง

พัฒนาการสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีแนวทางในการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยจัดหาวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ที่มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่มาพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา อีกทั้งควรมีการนำเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ควรมุ่งให้ความสำคัญด้านการศึกษาคือเป็นรากฐานการพัฒนาในทุกด้าน ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์องค์ประกอบในแต่ละขั้นตอนขึ้นเป็นร่างโครงร่างรูปแบบแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องและความเหมาะสม พบว่า ระดับความสอดคล้องและระดับความเหมาะสมของรูปแบบที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นอยู่ในระดับสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญไปปรับแก้ไขรูปแบบเพิ่มเติม พบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมสามารถนำไปทดลองใช้ได้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำร่างรูปแบบมาปรับปรุง แก้ไขขั้นตอนย่อยให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นแล้วจึงนำไปทดลองใช้รูปแบบดังกล่าวมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฤตินันท์ สมุทรทัย (2555 : 70) ที่วิจัยนำร่องพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่สรุปผลขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบ เมื่อพัฒนาเสร็จแล้วได้นำไปปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญจนได้รูปแบบที่มีเหมาะสมสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองแล้วจึงได้ทำมาใช้เป็นเครื่องในการทดลองต่อไป

องค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ใช้รูปแบบ 3 PCT Model ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ

1) การวางแผน (Planning : P) หมายถึง การประชุมชี้แจง กระบวนการกำหนดเป้าหมาย และกลยุทธ์ขององค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และการกำหนดแผนย่อยเพื่อประสานงานของการพัฒนาการศึกษาโดยรวม เป็นการตัดสินใจล่วงหน้าเกี่ยวกับการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคต การคัดกรองระดับความรู้ความสามารถ ทักษะที่สำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ เพื่อจัดกลุ่มครูและเลือกวิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับกลุ่มครูแต่ละกลุ่ม โดยใช้การสนทนากลุ่มและแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนาโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) การวางแผนช่วยกำหนดมาตรฐานในการควบคุม การกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการบริหารงาน ช่วยให้ผู้บริหารเปรียบเทียบกับปฏิบัติงานจริงได้ แผนงานจะทำให้มีมาตรฐานในการควบคุม

(1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

2) สำรวจความต้องการของครู ผู้ปกครองและชุมชน ในการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอน

(3) มีการวิเคราะห์บริบทของชุมชนในการจัดการศึกษา

(4) เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้แสดงความคิดเห็น

(5) มีส่วนร่วมในการจัดทำ การปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

2) การมีส่วนร่วม (Participation : P) การเปิดโอกาสให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคลากรในชุมชนได้มีส่วนร่วมในการคิด ริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่างๆ ของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมใน

การจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน เป็นกระบวนการเรียนรู้ซึ่งกันและกันของทุกฝ่าย นับตั้งแต่การแสดงความคิดเห็น การวางแผน การดำเนินการและการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการควบคุม กำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

3) การแก้ไขปัญหา (Problem Solving : P) หมายถึง การเจาะลึกถึงปัญหา โดยใช้แนวทางแก้ปัญหอย่างเป็นระบบ ด้วยการวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนแบบโครงการ (1) แนวคิดพื้นฐาน เปลี่ยนแนวคิดจากเรียนรู้โดยการฟัง ตอบให้ถูกกลายเป็นการถาม และแสวงหาคำตอบจากการสืบค้นข้อมูล การทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล (2) เป้าหมาย เปลี่ยนเป้าหมายจาก การเรียนรู้โดยการจำ การทำ การใช้ กลายเป็นการคิด การค้นหา แสวงหาแนวทางแก้ไขจากการจัดกระทำข้อมูล (3) วิธีสอน เปลี่ยนวิธีสอนจากการเรียนรู้โดยการบรรยาย ท่องจำกลายเป็นการให้คำปรึกษา แนะนำแนวทางในการสืบค้นข้อมูลจากแหล่งข้อมูล ต่างๆ (4) บทบาทผู้สอน เปลี่ยนบทบาทผู้สอนจาก การเป็นผู้ปฏิบัติเอง กลายเป็นการจัดการให้ผู้เรียนปฏิบัติ

4) ความสามารถในการปฏิบัติ (Capability : C) การฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ การศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อมุ่งให้นักเรียนใช้เงื่อนไขความรู้ มีทักษะการ แสวงหาความรู้ ประกอบด้วย (1) ความอยากรู้อยากเห็น เป็นการพัฒนาความรู้ การค้นหาความรู้ตามที่รับ มอบหมาย ทำให้งานไม่คั่งค้าง (2) ความตั้งใจอย่างมีสติ การมีใจใส มีจิตใจจดจ่อต่อการเรียนหรืองานที่ ได้รับมอบหมาย รับผิดชอบบทบาทหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ (3) กล้าคิดริเริ่ม การนำเสนอ ความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด เปิดเผยให้ผู้อื่นได้รับรู้ และการแสดงออกทางความคิดที่ผ่านการสังเคราะห์องค์ความรู้อย่าง ลุ่มลึก (4) ความเพียรพยายาม ความมุ่งมั่น ขยันขันแข็ง ในการศึกษา หาความรู้ (5) การศึกษาค้นคว้าด้วย ตนเอง การค้นคว้าหาความรู้ และสามารถสร้างความรู้ใหม่เพิ่มเติมได้อาจจะมาจากการคิด การศึกษา การทดลอง การค้นคว้า

5) ถ่ายโยงความรู้ (Transportation: T) การส่งเสริมให้นักเรียนนำสิ่งที่เรียนรู้มาแล้วมาใช้ แก้ปัญหาการเรียน นักเรียนนำความรู้จากวิชาหนึ่งไปบูรณาการแก้ปัญหากับอีกวิชาหนึ่ง หรือการนำความรู้จาก ประสบการณ์ต่างๆ ของตนเองไปขยายผลกับเพื่อนนักเรียนคนอื่นๆ เพื่อเพิ่มความหมายหลายทางความคิด

เงื่อนไขการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ ส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ไปใช้

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่ เรียนรู้ของนักเรียน ที่พัฒนาขึ้นนี้เป็นการอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ในการพัฒนาการจัด การศึกษาของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ซึ่ง โรงเรียนอื่นๆ สามารถนำรูปแบบไปใช้ ต้องทำการประยุกต์ให้เหมาะสมกับศักยภาพและความพร้อมของ โรงเรียนต่อไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขในการนำรูปแบบไปใช้ ดังนี้ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ต้องมีความตระหนักและเห็น ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนที่ต้องมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาห้องเรียนมาตรฐาน อย่างแท้จริง ต้องปฏิบัติจริงตามกระบวนการ และบทบาทอย่างเป็นรูปธรรม โดยอาศัยการนิเทศกำกับติดตาม ความก้าวหน้าของการดำเนินงานการ โรงเรียนต้องกระจายอำนาจการบริหารงานแก่ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา นักเรียน และชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการวางแผน ปฏิบัติและตัดสินใจอย่างแท้จริง โรงเรียนต้องบริหาร

จัดการตนเองให้มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น มีอิสระในการวางแผน ปฏิบัติ พัฒนาและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง อย่างเป็นระบบ โรงเรียนต้องส่งเสริมให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาอย่างแท้จริง โดยให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และส่งเสริมให้ ชุมชนเห็นความสำคัญร่วมกันในการสนับสนุนการจัดการศึกษา

การประเมินความเหมาะสมของการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ตามรูปแบบ 3 PCT Model ผู้วิจัยอภิปรายตาม องค์ประกอบรูปแบบ 5 องค์ประกอบ ในประเด็นต่างๆ โดยสอบถามผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน สอบถาม ความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ ใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบแต่ละองค์ประกอบมีความสัมพันธ์สอดคล้อง ส่งเสริมซึ่งกันและกัน มุ่งพัฒนาครูให้มี ศักยภาพการจัดการเรียนรู้มุ่งพัฒนาครูผู้เรียนและกระบวนการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครู ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน มีขั้นตอน ครบถ้วน เหมาะสมและสอดคล้องต่อเนื่องกัน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ ดำเนินการกำหนดขั้นตอนในการดำเนินงาน มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้ กำหนดนโยบายการจัดการ เรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน เป็น นโยบายสำคัญของโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยนคราห์) ทำการพัฒนาความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน และส่งเสริมให้ปฏิบัติ ตนตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ทบทวนหรือปรับปรุงโครงสร้างและพัฒนากิจการตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จัดทำ ปรับปรุง หรือเพิ่มเติมโครงการ กิจกรรม และปรับแผน กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา ปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสถานศึกษา เสริมสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ จัดระบบนิเทศ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการ ดำเนินการ ให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในขั้นตอนสำคัญทุกขั้นตอนการ ดำเนินการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จงกลนีย์ โรจน์บุรีจินดา (2561 : 68) ได้พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม พหุวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะพอเพียงตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น จากการ พัฒนาการจัดกิจกรรมพหุวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะพอเพียงตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียน พอเพียงท้องถิ่น โรงเรียนมีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา โดยให้ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชน โดยให้ ความสำคัญกับความเป็นท้องถิ่น ความเป็นไทย และการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

การสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อยืนยันรับรองรูปแบบการจัด การเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ตามรูปแบบ “3 PCT Model”

1. ด้านการวางแผน (Planning: P) กำหนดให้มีการสอบถามความต้องการกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียถึงความต้องการพัฒนาการจัดการศึกษาในแง่มุมต่างๆ ที่ต้องมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาสาระตามหลักสูตร ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 สร้างครูให้เป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ การใช้เครื่องมือและกำหนดยุทธศาสตร์สู่ การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนด กิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม ครูมีทักษะความรู้ในมิติของการสอนด้วยเทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลาย

2. การมีส่วนร่วม (Participation : P) ด้านการเล็งดูในฐานะผู้ปกครองควรจัดระบบ การทำงานให้เข้มแข็งและมีความสามัคคีกันไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้ปกครองฝ่ายบุคลากรของโรงเรียน มุ่งให้ชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งการเชิญมาบรรยายให้ความรู้ แนวทางการดำเนินชีวิตตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สาธิตการผลิตผลิตภัณฑ์ต่างๆ และแปรรูปสินค้าในชุมชน การแสดงความคิดเห็นในการประชุมผู้ปกครองนักเรียน แสดงความคิดเห็นผ่านการตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นไปประกอบการพิจารณากำหนดเป้าหมายการพัฒนา

3. การแก้ไขปัญหา (Problem Solving : P) ควรมุ่งส่งเสริม การจัดการเรียนรู้โดยใช้ การวิจัยเป็นฐาน เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา วิธีการแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง ผู้สอนควรแนะนำ และฝึกนักเรียนให้สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่าง เป็นระบบทั้งจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ทั้งสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการ ศึกษาค้นคว้าของนักเรียน การใช้กระบวนการวิจัยมาจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ที่สำคัญคือ การกระตุ้นนักเรียนให้มี ความสงสัยให้มีความกระตือรือร้น ครูต้องกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสงสัยใคร่รู้ให้มากที่สุด

4. ความสามารถในการปฏิบัติ (Capability : C) ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการเรียน การสอนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน มุ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การจัดการเรียนการสอนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีกระบวนการฝึกทักษะโดยการปฏิบัติจริง

5. ถ่ายโยงความรู้ (Transportation : T) มุ่งการสอนให้นักเรียนมีจิตสาธารณะ มีความสามารถในการใช้ทักษะความมีเหตุผล เพื่อถ่ายโยงการเรียนรู้จากการเรียนวิชาหนึ่ง ไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ นักเรียนการถ่ายโยงความรู้และทักษะจากสถานการณ์ในการแก้ปัญหาหนึ่งไปยังสถานการณ์อื่น

3. การทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

ผู้วิจัยได้จัดอบรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มุ่งหวังให้ครูมีการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้ประเมินโดยใช้แบบทดสอบก่อนการจัดอบรม เรื่อง การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ แล้วนำคะแนนมาเปรียบเทียบกับ การทดสอบหลังการจัดอบรมการนำแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้สถิติ $t - test$ แบบ dependent พบว่าการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรมอบรม การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.75 และ 17.34 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังการอบรม พบว่ามีความต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 โดยคะแนนหลังการอบรมสูงกว่าก่อนการอบรมสอดคล้องกับนักวิชาการทางการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ กานต์ บุรณพิริยะพงศ์ (2561 : 104) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ทั้งการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งการส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอนแบบโครงงาน ปลุกฝังความคิดอย่างมีวิจารณญาณและความคิดสร้างสรรค์แล้วยังต้องเน้นในเรื่องการจัดการความสลับซับซ้อน และการจัดการความเสี่ยง

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ ห้องประชุม โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์)

สรุปข้อมูลจากเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้ดังนี้ การพัฒนาระบบการศึกษาไทยบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ควรมุ่งไปสู่การทำให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่มีการบูรณาการความรู้ทั้งเนื้อหา วิธีการ แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ซึ่งไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เฉพาะในระบบโรงเรียนแบบเดิม แต่ควรพัฒนากระบวนการเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ที่มีความหลากหลายและต่อเนื่องตลอดชีวิตให้เกิดขึ้น ในการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น ต้องพัฒนาที่ครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลุกฝังสิ่งต่างๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริงก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียง และเรียนรู้ไปพร้อมๆ กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่างๆ ที่เข้มา รู้จักเลือกรับ และรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการ เลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จักพิจารณาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไขปัญหอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลา จะได้รู้จัก และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสภาพ และผลจากการ เปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวัง

เป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้นักเรียนรู้จักความพอเพียง ปลุกฝัง อบรม บ่มเพาะ ให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่างๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุล ตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่างๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่างๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่ง ของโลก การกระทำใดๆ ย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมของโลก ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นสำคัญ คือครูจะต้องรู้จักบูรณาการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่างๆ ทั้งด้าน สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้อาจเกิดขึ้นได้ ครูต้องโดยใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อน

4. การประเมินผลการทดลองและปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

1) การประเมินความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า บวกที่มากของรายได้และรายจ่ายของตนเองและครอบครัว เช่น ทำบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีการนำแนวทาง การเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนมีการทำบันทึกรายรับ รายจ่ายของตนเอง เพื่อทราบว่าตอนนี้ นักเรียนมีรายรับมากกว่ารายจ่าย หรือรายรับน้อยกว่ารายจ่าย และเพื่อทราบว่าค่าใช้จ่ายมาจากส่วนไหนมากที่สุด เป็นการฝึกวินัย และใช้ในการวางแผนการเงิน ถ้านักเรียนอยากมีเงินใช้ต้องมีวินัยในการออมและบริหารเงิน เมื่อเราทำบัญชีรายรับรายจ่าย เราจะรู้สถานะการเงินของตัวเอง จัดการรายจ่ายได้ดีขึ้น และเข้าใจบริบทการใช้จ่ายของตัวเอง ซึ่งจะส่งผลให้อยากเก็บเงิน และบริหารเงินให้งอกเงยอย่างดี และเหมาะสมที่สุดอย่างสม่ำเสมอ ทำให้เราเกิด วินัย ทางการเงินที่ดีอย่างไม่รู้ตัว สอดคล้องกับงานวิจัย พิมพ์รัก พุ่มเจริญ (2559 : 57) ได้วิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายของเกษตรกร และแนวทางในการส่งเสริมให้ เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่เหมาะสม จากการศึกษาพบว่า การที่เกษตรกรได้จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ทำให้ทราบข้อมูลด้านการเงินที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน โดยแยกเป็นหมวดหมู่ ช่วยฝึกความมีระเบียบของตน ลดสิ่งฟุ่มเฟือย รู้จักอดออมและมีความระมัดระวังเรื่องการใช้จ่ายมากขึ้น รู้คุณค่าของเงิน และทำเป็นประจำจนติดเป็นนิสัยและสามารถเก็บออมเพื่ออนาคตของตนและครอบครัวได้

2. ผลการประเมินทักษะความสามารถในการปฏิบัติ ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก พิจารณา พบว่า การส่งเสริม นักเรียนเกิดทักษะการแสวงหาความรู้และเกิดการเรียนรู้ที่คงทนมากยิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เป็นเช่นนี้เพราะในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ได้นำ แนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน มาใช้ ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกัน และอยู่ภายใต้เงื่อนไขความรู้และเงื่อนไขคุณธรรม โดยเฉพาะ เงื่อนไขความรู้ ที่

มุ่งให้นักเรียนได้ใช้ ทักษะการแสวงหาความรู้ ด้วยความเพียรพยายาม มุ่งมั่น ขยันขันแข็ง ในการศึกษา หาความรู้ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และสามารถสร้างความรู้ใหม่เพิ่มเติมได้อาจจะมาจากการคิด การศึกษา การทดลอง การค้นคว้า หรือปฏิบัติด้วยตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อให้เกิดความรู้ใหม่ซึ่งสัมพันธ์กับความรู้เดิมที่มีอยู่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชำนาญ บุญวงศ์ (2557 : 90) ได้วิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบรูปแบบมี 4 ด้าน คือ ด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านภาวะผู้นำ ด้านการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษาและด้านการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งในการจัดการศึกษาได้ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีความรอบรู้เกี่ยวกับ วิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้น มาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และความระมัดระวังในขั้นตอนปฏิบัติคุณธรรม ประกอบด้วย มีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทน มีความเพียรใช้สติปัญญาในการแก้ไขปัญหา และการดำเนินชีวิต ส่งเสริมนักเรียนได้มีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จากการเรียนรู้แบบโครงการ การเรียนรู้แบบบูรณาการ และการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่มร่วมมือ

3. ผลการประเมินพฤติกรรมนักเรียนที่แสดงออกบนฐานหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ใช้ทรัพยากรส่วนรวมอย่างประหยัด คุ่มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะ โรงเรียนเทศบาล 5 (กระต่ายไทยอนุเคราะห์) ได้ดำเนินงานต่างๆ โดยสอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งการดำเนินงานสวนเศรษฐกิจพอเพียง นำคณะครูศึกษาดูงานโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวเพื่อนำไปรับประทานในครัวเรือน ได้แก่ ถั่วแขก ผักบุ้ง เห็ดภูฐาน และต้นอ่อนทานตะวัน ทำปุ๋ยหมักจากซากพืชซากสัตว์ และนำปุ๋ยหมักไปใช้ในแปลงเกษตรพอเพียง คัดแยกขยะเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และทั่วไป แล้วนำขยะที่ใช้ประโยชน์ได้ไปสร้างสื่อนวัตกรรม รวมถึงจำหน่ายสร้างรายได้ นำเศษอาหารมาทำน้ำหมักชีวภาพสำหรับใช้ปรับสภาพความเป็นกรด ด่างในดิน ช่วยในการเจริญเติบโตของพืช อีกทั้งโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งศึกษาดูงานเศรษฐกิจพอเพียงแก่สถานศึกษาอื่นๆ อีกทั้งโรงเรียนได้จัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ทางด้านเศรษฐกิจพอเพียง คืออย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวทางของ สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ (2557 : 3) กล่าวถึงคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สืบสานวัฒนธรรม ประเพณี ประวัติศาสตร์ ภูมิปัญญาภูมิใจในความเป็นไทย

4. ผลการประเมินคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ศึกษา ค้นคว้า แสวงหาความรู้เกี่ยวกับประเด็นที่เลือกจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ในการเรียนรู้จากรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน เน้นการส่งเสริมให้นักเรียน เรียนรู้โดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความมีเหตุผล และการใช้เงื่อนไขความรู้ โดยส่งเสริมให้นักเรียนมีเหตุผลใน

การตัดสินใจซื้อของใช้ เมื่อมีความจำเป็นเท่านั้น และส่งเสริมให้นักเรียนเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียก่อนตัดสินใจซื้อทุกครั้ง

5. ผลการถอดบทเรียนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน

การจะบริหารงานสถานศึกษาให้ได้ผลดีต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน คือ ต้องมีการประชุมก่อนเริ่มงาน แล้วแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการว่าเป็นอย่างใดและจะพัฒนาสถานศึกษาสู่เป้าหมายอย่างไรซึ่งต้องกำหนดร่วมกัน จะทำให้ร่วมดำเนินการบริหารไปด้วยดี ในการปฏิบัติทุกครั้งทุกอย่างต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนแบบ PDCA มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติ การนำไปใช้จริงเพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนางานจึงจะประสบผลสำเร็จ อีกทั้งการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาจะมีการประชุมคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องเสนอความคิดเห็นในการวางแผนและจัดทำหลักสูตรโดยครูจะเสนอในส่วนหลักสูตรสถานศึกษาทั้ง 8 กลุ่มสาระ ชุมชนก็จะเสนอในด้านหลักสูตรท้องถิ่นแล้วนำมาบูรณาการเข้ากับ 8 กลุ่มสาระโดยคำนึงถึงความต้องการของชุมชนเป็นสำคัญว่าต้องการให้จัดทำหลักสูตรไปในทิศทางใด อีกทั้งในการบริหารแบบมีส่วนร่วมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา พบว่า สภาพชุมชนรอบๆ โรงเรียนมีหลายหมู่บ้าน นักเรียนย่อมมาจากหลากหลายชุมชน การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้ดำเนินการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต้องทำกิจกรรมเพื่อการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมและพัฒนาให้มีการบริหารแบบมีส่วนร่วมและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีหลักสูตรสถานศึกษาที่ต้องการเพิ่มเติมอะไรบ้าง ซึ่งสรุปว่าชุมชนร่วมดำเนินการในหลักสูตรเพิ่มเติม คือ ได้กำหนดเป็นหลักสูตรท้องถิ่นโดยชุมชนจะเป็นหลักในการดำเนินการ ซึ่งมีการผลิตน้ำยาล้างจาน ยาสระผม การผลิตปุ๋ยชีวภาพ น้ำหมักชีวภาพ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนมาเป็นวิทยากร

แนวทางการพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน ควรมุ่งส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยฝึกทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์ การเผชิญสถานการณ์ และการปฏิบัติจริง โรงเรียนควรให้องค์ความรู้แก่ครูผู้สอนในเรื่องการส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ให้ครูได้ทดลองกิจกรรมประกอบการสอน การฝึกกระบวนการคิด อีกทั้งควรมุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน และใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องควรมีกิจกรรมในด้านการค้นคว้า การแสวงหา การนำเสนอเรื่องราว ทำกิจกรรมหนังสือเล่มเล็กควรมีกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มอบหมายให้ครูได้จัดกิจกรรมรักการอ่าน และพัฒนาห้องสมุดของโรงเรียน พัฒนาสื่อ ICT ของโรงเรียนควรจัดกิจกรรมหลากหลายนอกเหนือการเรียนการสอน จัดแหล่งเรียนรู้ให้หลากหลาย จัดกิจกรรมมีเวทีให้ผู้เรียนได้แสดงออกถึงความสามารถ อีกทั้งนักเรียนควรได้รับประสบการณ์ตรง สัมพันธ์กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นักเรียนฝึกปฏิบัติจนค้นพบความถนัดและวิธีการของตนเอง นักเรียนเลือกทำกิจกรรมตามความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเองอย่างมีความสุข การเรียนแบบกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มแต่ละคนแบ่งคะแนนจากคะแนนที่ได้จากผลงานของกลุ่มแก่สมาชิกแต่ละคนของกลุ่มกันเองโดยแบ่งตามสัดส่วนของงานที่แต่ละคนทำให้กับงานนี้ นักเรียนบางคนเป็นสมาชิกกลุ่มทั้งที่ แทบไม่ได้ช่วยทำอะไรเลย แต่เมื่อต้องแบ่งคะแนนให้นักเรียนคนที่ไม่ค่อยได้ทำงาน เพื่อนๆ มักไม่แบ่งคะแนนให้พวกนี้สูงนัก อีกวิธีหนึ่งคือตอนนำเสนอผลงาน หากผู้สอนสุ่มเลือกสมาชิกกลุ่มให้นำเสนอส่วนของโครงงานหรือการแก้ปัญหาบางส่วน โดย

ทุกคนจะได้เกรดเดียวกันหมดจากคำตอบหรือการนำเสนอของนักเรียนที่ถูกสุ่มให้ตอบคนนั้น ดังนั้น นักเรียนที่เก่งของกลุ่มต้องพยายามให้สมาชิกทุกคนเข้าใจงานที่ทำและการแก้ปัญหาอย่างดีและเขามักจะไม่ยอมให้คนที่ชอบโดยสารฟรีใส่ชื่อในผลงานแล้วเสี่ยงที่จะถูกสุ่มเลือกเป็นผู้นำเสนอผลงาน”

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยควรกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เป็นนโยบายของโรงเรียน
2. ควรส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารในสถานศึกษา ให้มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ของครูตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน เช่น จัดสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างหน่วยงานต่างๆ
3. ผลการวิจัยด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี ต้องเห็นความสำคัญมุ่งมั่นในการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างแท้จริง
4. ครูต้องเร่งพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถในด้านการถ่ายทอดความรู้ การใช้เทคนิควิธีการใหม่ๆ ที่น่าสนใจอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารอ้างอิง

- กานต์ บุณยพิริยะพงศ์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการแบบมีส่วนร่วม เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของครูโรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์*. สุโขทัย : โรงเรียนเทศบาลสวรรคโลกประชาสรรค์ สังกัดเทศบาลเมืองสวรรคโลก จังหวัดสุโขทัย.
- จกกลนีย์ โรจน์ภูริจินดา. (2561). *รูปแบบการจัดกิจกรรมพหุวัฒนธรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะพอเพียงตามแนวทางการพัฒนาโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น สำหรับนักเรียนโรงเรียนเทศบาลวัดเกตการาม*. เชียงใหม่ : จังหวัดเชียงใหม่ สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่.
- ชำนาญ บุญวงศ์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพโดยยึดหลักภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. การบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- พิมพ์รัก พุ่มเจริญ. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายของเกษตรกร และแนวทางในการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายที่เหมาะสม*. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ฤตินันท์ สมุทรทัย. (2555). *การวิจัยนาร่องการพัฒนาหลักสูตรการผลิตครูสำหรับศตวรรษที่ 21*. เชียงใหม่ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. (2557). *เศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สำนักทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์. (2557). *เศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. กรุงเทพฯ : โครงการวิจัย เศรษฐกิจพอเพียง.